

Malmö 2023-10-02

Redogörelse från samrådsmötet avseende anläggande av solpark i Löberöd

Plats och tid

Hantverksgården i Löberöd den 21 september 2023 klockan 18–20.

Inbjudan

Inbjudan till mötet gjordes genom brevutskick till särskilt berörda samt genom annonsering i Sydsvenskan och Skånska Dagbladet den 8 september 2023. Mötet var öppet för alla intresserade.

Närvarande

Under mötet ombands samtliga närvarande att skriva på en närvarolista, vilken redovisas i tabellen nedan. Utöver de personer som redovisas i tabellen deltog ytterligare sex personer, vars namnteckning inte kunde uttydas, på mötet.

Emma Hansson (AFRY)	Anna-Karin Aronsson (AFRY)
Ola Mattsson (AFRY)	Gustaf Ekberg (LC Energi)
P. Jensen (Löberöds gård)	Fredrik Duvander (1:2)
Anders Andersson	Sven Lindell (1:142)
Tobias Lotorn	Andrew Whitehead (1:153)
Jessica Lotorn	Tobias Mossberg
Ulla Westerberg	Susanne Munch Hansen
Roland Westerberg	Henrik Larsson
Karin Grahn	Kjell Pärsson
Carina Roberts	Krister Esping
Ulla Henning	Kerstin Holmström
Birgitta S.	Klas Axelsson
Claes Olsson	Linda Jönsson
Kerstin Olsson	Britt-Louise Olsson
Jerry Jönsson	Marie Johansson
Åke Davidsson	Nils-Göte Olofsson
Lena Davidsson	Lars S.
Nils-Hugo Larsson	Leif Carlsson
Eva Nilsson	Christer Nilsson
Robert Samnegård	Pär Olsson
Ole Jensen	Kenneth Friberg
Mikael Fagerström	Tommy Karlsson
Ingela Jansson	Gun Jönsson
Ella Kjellsson	Gjyöngyi Bicskei
Zoltán Bicskei	Stefan Andersson
Susanne Andersson	Gunnel Nilsson
Stefan Piros	Bo Killander
Eva Åkerblom	Åke Åkerblom
Anders Andersson	Hans Åhlén
Lotta Åhlén	Edad Persson
Carola Andersson	Christer Jönsson
Gustaf Ramel	

Samrådsmötet var upplagt enligt den presentation som tagits fram inför mötet. Det som framkom under mötet redovisas löpande nedan, presentationen redovisas i Bilaga 1.

Mötet öppnades med att hälsa alla välkomna

Samtliga närvarande ombads skriva på en närvarolista.

Emma Hansson, Anna-Karin Aronsson och Gustaf Ekberg presenterade sig.

Samrådsutskick

Den inbjudan till samråd som skickades ut brevlades den 7 september 2023 har inte nått alla berörda i samrådsretsen. Detta har framkommit genom telefonsamtal som LC Energi och AFRY mottagit under den senaste veckan. Ett nytt utskick genomförs därför under innevarande vecka (22 september 2023 genomfördes detta) och alla kommer att för förlängd möjlighet att lämna synpunkter och inkomma med frågor.

Syfte med kvällens möte

Syftet med kvällens möte är att informera om den planerade solparken, att svara på frågor och funderingar gällande denna samt att ta emot värdefulla synpunkter och information. Med hjälp av detta vill bolaget kunna utforma solparken så att det blir så bra som möjligt för människor och miljö. Mötet syftar även till att ge kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) rätt omfattning.

Bakgrund till projektet

LC Energi AB har för avsikt att etablera och driva en anläggning för produktion av solenergi inom fastigheten Löberöd 1:184. Verksamheten omfattar etablering och drift av en anläggning för produktion av solenergi på en yta av cirka 60 hektar. Solcellsparken kommer att generera ny och koldioxidfri elektricitet på upp till 70 GWh per år under hela verksamhetens livslängd på cirka 40 år. Solcellsparken kommer motsvara en elproduktion motsvarande förbrukningen hos cirka 3500 villor. Betydande tillskott till landets elförsörjning.

Norra Sverige står idag för merparten av den förnybara energiproduktionen i Sverige, vilket ger begränsningar i överföringskapaciteten till södra Sverige. Genom att öka produktionen av förnybar energi i södra Sverige kan begränsningarna undvikas, vilket leder till en tryggare elförsörjning samt jämnare elpriser. Detta gynnar näringslivet såväl som befolkningen i södra Sverige i stort.

LC Energi AB

LC Energi är verksam inom branschen solenergi och inriktad på att bygga och driva solcellsparker. Företagets anställda har lång erfarenhet av arbete med förnybar elproduktion, både i Sverige och utomlands. Målet är att etablera och driva större kommersiella solcellsparker i Sverige motsvarande över 2500 MW (2,5 GW) inom fem år.

I arbetet med detta letar LC Energi efter lämpliga markområden för solcellsparker. Exempel på sådan mark kan utgöras av mossmark, gamla nedlagda flygplatser, mark med energiskog, granskog med

omfattande angrepp av granbarkborre – helt enkelt mark med sämre produktivitet och få motstående intressen. Marken måste dessutom ligga i närheten av en elledning för att kunna anslutas till elnätet.

Frågor och synpunkter som framkom gällande solcellsparken

Var hamnar elen? Hur mycket el produceras under tiden november till februari?

Det pågår andra planer på en anläggning i närheten - är kraftledningen så stor att den kan ta emot flera anläggningar?

Svar

Elen levereras ut på Krafringens elnät. Mer elproduktion kan leda till lägre elpriser – men det behövs mycket förnybar energiproduktion för att åstadkomma detta och det kommer ta lång tid. Den elen som Löberöds solpark levererar ut på nätet kommer utgöra ett bidrag till detta.

Under tiden november till och med februari produceras cirka ca 25 % av elen. Att kombinera solkraft och vindkraft är bra, eftersom det oftast inte blåser samtidigt som solen lyser och vice versa. Kombinationen gör att vi kan få ner belastningen på nätet och då även priserna. Krafringen planerar för att båda planerade anläggningarna ska kunna anslutas.

Lokalisering av parken

Verksamheten omfattar etablering och drift av en anläggning för produktion av solenergi på en yta av cirka 60 hektar. Marken består till största del av gammal mossmark som idag nyttjas som betesmark, samt en mindre del på cirka 10 hektar som utgörs av åkermark. Anläggningen planeras att anslutas till en 130 kV-ledning, belägen ca 1,5 km öster om verksamhetsområdet. En utredning har genomförts för att hitta lämplig lokalisering för parken. Solparkens layout är inte slutgiltigt bestämd då den kommer anpassas efter potentiella värden inom området.

Frågor och synpunkter som framkom gällande lokalisering

Kraftledningen beskrivs ligga på fel plats, den ligger norr om den planerade solparken.

Det är mycket bättre att placera solcellsparker bredvid motorvägar och på tak, där de inte stör lika mycket som i ett naturskönt område. Alla solceller borde vara på tak.

Det har varit bra att ha djuren där – nu blir det ett problem att hitta betesmark.

Varför kan man inte flytta parken söderut? Det fanns fem alternativ redovisade längsmed kraftledningen (i samrådsunderlaget), och för dessa alternativ fanns ingen bebyggelse i närheten. Ni måste ha vetat om att boende skulle komma att protestera? Vad är det för fel på de övriga alternativen?

Svar

Bolagets ser över lokaliseringen av kraftledningen och korrigerar texten.

Fastän det från närboendes synpunkt vore bättre att placera parken i ett för dom mindre attraktivt område såsom längs motorvägar, finns det ofta flertalet aspekter som påverkar möjligheterna för

anläggandet. Området för solpark Löberöd har identifierats som ett lämpligt område utifrån ett flertal olika faktorer, vilka redogörs för i samrådsunderlaget. LC Energi anser att närboendes synpunkter är viktiga, och tar med sig de saker som lyfts under samrådsmötet i det fortsatta arbetet.

För att klara landets miljö- och klimatmål krävs en snabb omställning av Sveriges energisystem. Vi behöver ta till alla de medel som finns för att uppnå en fossilfri elproduktion och elanvändning i samhället så snabbt som möjligt. Utöver att installera solceller på tak så är en storskalig solcellspark ett snabbt och relativt billigt sätt att öka produktionen av förnybar energi i landet, och storskaligheten möjliggör användandet av smarta lösningar såsom energilagringssystem för att jämna ut effektoppar i elnäten och stärka kapaciteten.

Det som vi presenterat här utgör ett förslag på parkens lokalisering. Man är välkommen att komma in med synpunkter på det. Det kan vara så att delar av området behöver utslutas ut layouten. I samrådsunderlaget finns de övriga alternativen mer utförligt presenterade.

Utformning av solparken

Solparken kommer att bestå av rader med ca 3 m höga metallstrukturer som monteras på pålar som förankras i marken. Verksamheten omfattar också internt kabelnät, vägar, transformatorbioskiosker och stängsel. Solcellspanelerna är antireflexbehandlade och åtgärderna kopplade till solparken är reversibla. Verksamhetsutövaren planerar att återställa marken efter avslutad verksamhet. Solcellspanelerna kommer sannolikt installeras med fast montage. Om ställningarna fästs i marken genom skruvning eller pålning beror på markens beskaffenhet och kommer undersökas framöver.

Frågor och synpunkter som framkom gällande solparkens utformning

Hur länge har dessa planer på solparken funnits?

Hur högt blir det under panelerna? Kan man ha kor inom området? Går det inte att ha panelerna så högt att kor kan gå under?

Marken är inte lämplig för får eftersom den är för blöt. Det skulle leda till parasiter.

Marken blir väldigt blöt, det går inte att köra med maskiner då.

Hur ska stängslet utformas? Kommer allmänheten kunna vistas inom parken?

Hur påverkar stängslet viltet? Det finns mycket vilda djur som vistas inom området.

Behöver ni söka bygglov?

Kommer det vara rörliga eller fasta paneler?

Marken går inte att återställa om den blir förstörd. Vägar och transformatorstationer går inte att återställa. Man kan återställa *natur* men inte återställa marken helt.

Hur säkerställs avvecklingskostnaden? Är markägaren den yttersta garanten för samhället? Vad händer om bolaget går i konkurs?

Kan avtalet förlängas efter 50 år?

Avtalet med Knut Ramel – vad händer om ni inte får igenom det?

När det var som finast väder i sommar fick man betala för att bli av med elen. Hur hanterar ni det? Med avtal?

Vad är det för spänning på ledningen? Inte samma som vi har hemma? Viktigt att det inte ska vara farligt om barn kommer in där.

Är magnetfält något som tas med i beskrivningen? Kommer parken störa mobilmaster eller försvaret? Kommer bakgrundsstrålning att mätas?

Finns det höga hållbarhetskrav på produktionen? Vem säkerställer att materialen är giftfria, och följer kemikalieinspektionens riktlinjer? Vem är tillsynsmyndighet? Vem granskar att kraven följs?

Svar

Planer på solparken i Löberöd har funnits sedan cirka 1,5 år tillbaka. Att närboende först nu informeras beror på att LC Energi inte har haft något konkret att presentera förrän nu.

Avståndet mellan mark och paneler kommer att vara cirka 1 meter. Bilden som används i presentationen är hämtad från en solcellspark i Holland, och är inte riktigt representativ – avståndet på bilden är något kortare än 1 meter. Panelerna skulle kunna monteras på högre ställningar så att kor skulle kunna beta inom området, men det skulle påverka det visuella intrycket mer.

Stängslet kommer att vara av det mer rejäla slaget, och kommer beskrivas närmre i kommande MKB där konsekvenser av utformningen beskrivs liksom möjlig markanvändning. Sannolikt kommer stängslet att utgöras av trästolpar med fårlignande stängsel. Antagligen kommer allmänheten inte få lov att vistas inom solcellsparken.

En viltutredning kommer att genomföras för att kartlägga vilt inom området och bedöma påverkan och behov av skyddsåtgärder.

Bygglov kommer antagligen behöva sökas för transformatorstationerna.

Parken kommer sannolikt att anläggas med fasta paneler, LC Energi vill dock inte binda upp sig på något i detta skede.

Vid pålning eller skruvning skapas enbart hål i marken när man drar upp dessa under nedmonteringen, monteringen av solcellspaneler blir helt reversibel. Vägar ska inte asfalteras och uppgrusade ytor kan

man relativt enkelt tas bort. Avvecklingskostnaden säkerställs genom en garanti, vilket antagligen även kommer villkoras av länsstyrelsen. Detta kommer beskrivas närmre i kommande MKB. Verksamhetsutövaren – LC Energi – är den yttersta garanten för återställningen.

Den garanti som ställs ska täcka det fallet att bolaget går i konkurs. Det första som händer är att om bolaget inte betalar arrende till markägaren så tillfaller hela parken till markägaren. Inte sannolikt att det sker, men om det skulle bli så finns en återställningsgaranti som täcker alltihopa.

Maskiner kommer inte att behövas för servicearbete, och man kommer därför inte behöva köra maskiner när det är blött i marken.

Avtalet kan rent teoretiskt förlängas efter att 50 år har gått. Efter cirka 45 år kommer panelerna att vara uttjänta, men infrastrukturen finns kvar, så en förlängning kan man tänka sig. Grundidén är dock att området ska återställas efter verksamhetens livslängd.

Avtalet med Knut Ramel är tidsbegränsat. Om vi inte får något tillstånd för solcellsparken är markägaren inte bunden till avtalet. Vi har ett så kallat nyttjanderättsavtal som kan övergå till ett arrendeavtal. Om vi inte får tillstånd för parken så finns ingen anledning för oss att behålla arrendet. Avtalet är i övrigt en civilrättslig relation mellan bolaget och markägaren som inte kan kommenteras.

Bolaget tecknar långa avtal. Det är viktigt om man ska ha finansiering, då kräver banken långa avtal. Den ekonomiska kalkylen säkras genom avtal, vilket är inte en del av miljöprövningsprocessen. Länsstyrelsen tar hänsyn till miljönyttan så att man inte ska göra något som är en stor olägenhet för människa och natur utan nytta.

Spänningen på ledningen som går ut från området kommer sannolikt vara 24kV, och ledningen kommer att vara nedgrävd. Denna spänning kommer att transformeras upp vid själva elnätet. Elsäkerhetslagen kommer att följas. En teknisk beskrivning kommer tas fram där det tydligt beskrivs hur parken kommer utformas.

Vi har koll på de krav som finns från telemaster, räddningstjänst och försvaret. Trafikverket och Försvarmakten har informerat om riktlinjer att förhålla sig till. Det kommer inte föreligga någon risk för att antenner eller liknande slås ut.

Viss strålning kommer alltid finnas men den kommer vara ofarlig. Bakgrundsstrålning behöver inte mätas, den är försumbar i sammanhanget.

Bolaget kommer att följa kemikalieinspektionens riktlinjer, och det är tillsynsmyndigheten som i slutändan kommer att följa upp om kraven följs. Eftersom solcellsparken inte är en tillståndspliktig verksamhet är det i dagsläget inte klart om det är kommunen eller Länsstyrelsen i Skåne län som kommer att bli tillsynsmyndigheten för den planerade anläggningen. Det kommer att klargöras framöver.

Regional och kommunal planering

Enligt Skånes klimat- och energistrategi ska 80 procent av energianvändningen i Skåne vara förnybar år 2030. Stora regionala satsningar på förnybara energislag såsom sol behövs. Enligt Eslövs kommuns energi- och klimatplan (2015 – 2020) ska produktionen av förnybar energi öka.

Eslövs kommuns översiktsplan beskriver att kommunen ska underlätta för företag och privatpersoner att investera i förnybara energikällor. Inom aktuellt verksamhetsområdet finns friluftslivs-, natur- eller landskapsvärden. Enligt kommunens naturmiljöprogram överlappar verksamhetsområdet med landskapsobjektet *Skogar och våtmarker kring Löberöd* och värdekärnan *Fuktig betesmark*.

Uppförande av solparken Löberöd bedöms ligga i linje med både regional och kommunal planering.

Vindkraftparker är långa projekt och omfattande – solparker möjliggör att man snabbt efter tillstånd kan få upp parken och producera el.

Artskydd och naturvärden

En skrivbordsstudie avseende naturvärden har genomförts för den planerade parken. Fem potentiella naturvärdesobjekt har identifierats. Dessa består av sank betesmark, fuktängar, sandblotta vattendrag samt mindre bestånd av träd. Ett generellt biotopskydd (vattendrag i jordbruksmiljö) har identifierats, och ett antal fågelarter fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen finns inrapporterade inom området. Alla vilda fåglar i Sverige är dock fridlysta. En naturvärdesinventering i fält kommer göras för att undersöka naturvärden närmre. Vi har hört att det kan finnas varg i området.

Området kan komma att stängslas in, kan leda till barriäreffekter. Området redan idag instängslat. En viltutredning kommer att genomföras för att kartlägga viltets rörelse. För att minska barriäreffekten kommer stängslet utformas med en glipa längst ned för att möjliggöra passage för mindre vilt. Sly kommer att avverkas för ytorna där solcellspanelerna och den kopplade infrastrukturen anläggs. Under solparkens drift kommer skyddsåtgärder vidtas för att begränsa påverkan på aktuella naturvärden.

Frågor och synpunkter som framkom gällande artskydd och naturvärden

En av mötesdeltagarna berättar att en grannes dotter stötte på varg i skogen. Varg har även setts till på Löberöds gods och på gamla banvallen. Spår av två individer har setts till i kanten på det stora området. Även lo har syntts till i trakten. Varg i delområde 4:1 har även setts till.

Hur genomförs en naturvärdesinventering? Hur kommer man undersöka förekomst av varg närmre?

Hur mycket av Braheskogen kommer ni att ta? Där finns mycket fridlysta fåglar? Kommer ni gå in där det finns märkegrav?

Det finns även mycket grodor, paddor och kräldjur inom området. Havsörn och vita hjortar finns även i området.

Eftersom det är ett fuktigt område och har varit mosse, nu dock dikat vilket är dåligt. Hur funkar det då – kan det behövas nya diken? Det är inte bra för djuren som lever där.

Marken är aldrig torr. Det har varit väldigt torrt senaste åren så har ni gjort undersökningarna de senaste åren har ni inte sett hur blött det kan vara. Fungerar teknik etc. om det är blött? Kan det stå i vatten?

Har man erfarenheter från tidigare projekt av hur en solcellspark påverkar utsläpp av koldioxid från mossmarken?

Hur kan parken komma att se ut med stängsel? Kommer det gå att ta sig över eller under? Vilt kan fastna i stängslet och barn kan krypa under, hur är det med barnskydd?

Området till höger, kommer det ingå i parken?

Minsta intrång i människors hälsa och miljö – det tycker inte vi, vi vill inte ha solparken.

Svar

Vid en naturvärdesinventering i fält följer man en viss metodik. Man går bland annat ut i fält vid flera olika tidpunkter. Hittar man spillning eller spår av växter eller djur så kan en riktad inventering med fokus på aktuell art behövas för att få en bättre bild. Beroende på vilken art som är aktuell att undersöka närmre finns vissa tidsfönster under året för när man kan göra riktade inventeringar för arten.

Vi kommer inte att anlägga solparken där det idag finns skog, utan enbart på ängs- och betesmarker samt åkermark. Området där det finns en märkegrav kommer inte att ingå i solcellsparken, utan har bara ingått i själva inventeringsarbetet hittills.

Grod- och kräldjur kommer att undersökas vid genomförandet av naturvärdesinventeringen. Jaktansvarig kommer att hjälpa till att ta fram en viltutredning för området.

LC Energi har ingen ambition att göra fler diken, det ska inte behövas. Om dikning mot all förmodan skulle behövas så behöver man söka dispens, vilket är svårt att få igenom hos länsstyrelsen eftersom det räknas som markavvattning. Parken anläggs dessutom när det är som torrast i marken, när markfuktigheten är som lägst. En hydrologisk utredning har visat att parken inte leder till ökad avrinning.

Teknik kan stå i vatten. Den teknik som kommer finnas inom området för solparken kommer, utöver paneler, montageställningar och elkabel, att utgöras av så kallade inverters, som omvandlar likström till växelström. Transformatorstationen kommer ligga närmare kraftledningen och anläggas av E.ON eller Kraftringen.

För att få en koldioxidavgång måste området dikas ut, vilket inte ska göras inför anläggandet av parken.

I tidigare projekt förde LC Energi en dialog med jaktlaget och markägaren samt samrådde med länsstyrelsens viltvårdshandläggare gällande utformning av solcellsparken. I det projektet kom man fram till att man skulle utforma en passage i en viss riktning och med en viss bredd. Det kommer även i detta

projekt att ske en dialog med de som kan jakten och med viltvårdshandläggaren om utformandet av en eventuell passage.

Det kommer inte vara möjligt för närboende att ta sig över eller under stängslet av säkerhetsskäl. LC Energi har dock som mål att minimera den inskränkning som parken kommer att innebära för närboendes tillgänglighet till området. Länsstyrelsen brukar oftast önska att stängsel inte används med avseende på påverkan på art- och naturvärden. Stängsel behövs dock på grund av säkerhetsskäl, och regleras i elsäkerhetslagen. Stängslet behöver utformas så att det inte går att ta sig under eller över det.

Området till höger ingick i det område som inventerades, men ingår inte i verksamhetsområdet. Den kommer alltså inte ingå i solcellsparken.

Parkens påverkan på biologisk mångfald

Åtgärder för att främja biologisk mångfald i samband med anläggandet av solcellsparken undersöks. Ambitionen är att områdets biologiska mångfald ska bibehållas. Bete kommer sannolikt bedrivas inom parken.

Frågor och synpunkter som framkom gällande biologisk mångfald

Hur ska ni kunna ha slätter där?

Svar

Möjligheten till slätter undersöks.

Områden av riksintressen

Verksamhetsområdet överlappar med ett riksintresse för totalförsvaret - påverkansområden till Försvarsmaktens övningsfält *Revingehed*. Påverkansområdet har särskilt behov av hinderfrihet. Exempel på åtgärd som kan innebära påtaglig skada för områden med särskilt behov av hinderfrihet är uppförandet av höga objekt inom området. Försvarsmakten är inbjuden att delta i samrådet, men har avstått från att yttra sig om parken. Myndigheten kan inkomma med synpunkter senare i processen.

Skyddade områden

Natura 2000-området *Rövarekulan* ligger ca 1,9 km från verksamhetsområdet, och sammanfaller med naturreservatet *Rövarekulan*. Solparken överlappar inte med något strandskydd.

Vattenmiljö

Inom verksamhetsområdet förekommer inga vattenförekomster. I anslutning till verksamhetsområdet finns ett mindre vattendrag. Verksamhetsområdet överlappar med markavvattningsföretaget *Arups mosse*. Ingen påverkan på markavvattningsföretaget kommer att ske.

Frågor och synpunkter som framkom gällande vattenmiljö

Hur ser man på risken för att reservvattenmagasinet förstörs?

Svar

Byggarbete kommer ske när det är som torrast. Det som skulle kunna hända är till exempel att läckage av olja eller liknande sker. Skyddsåtgärder kommer vidtas för att eventuella läckage och liknande ska kunna hanteras utan skada på natur och miljö, såsom spillplåtar.

Buller och luftkvalitet

Buller förekommer under anläggningsfasen och avvecklingsfasen, samt kopplat till transporter vid exempelvis service under driftsfasen. Påverkan genom buller är temporär. Cirka 6 månaders anläggningstid för parken. Bullrande aktiviteter kommer endast att genomföras under normala arbetstider. Gällande riktvärden för buller kommer att hållas. Man försöker välja de metoder som medför minst buller, exempelvis skruv framför pålning.

Den planerade solparken bedöms endast ge upphov till försumbara mängder utsläpp till luft sett till hela parkens livslängd. LC Energi kommer verka för en fossilfri maskinpark så långt det är möjligt.

Frågor och synpunkter som framkom gällande buller

Flera boende hör elanläggning i närheten. Kan även finnas ljud man inte hör. Hur långt ifrån fastigheterna ska de brummande panelerna stå?

Svar

Vi tar fram ljudnivåer och presenterar dessa. Är man utanför parken kommer man inte heller att kunna höra det.

Resursförbrukning

Under driftsfasen sker ingen förbrukning av resurser, snarare produceras resurser i form av förnyelsebar energi. Större delen av området används redan för betesmark. Marken är svårbrukad och sank. Bete kan bli aktuellt inom solparken.

Åtgärderna är reversibla och marken kommer att kunna återgå till tidigare markanvändning efter solparkens livslängd. Solparken möjliggör för ett resurseffektivt nyttjande av området genom att producera förnyelsebar energi. Solcellspanelerna kommer att återvinnas efter avslutad verksamhet.

Frågor och synpunkter som framkom gällande resursförbrukning

Har ni räknat på när man tillverkar dessa paneler, att det är också en miljöpåverkan? Hur och var tillverkas panelerna? Finns det några krav på ingående material – var de utvinns och vilka kemikalier och naturresurser som används?

Finns risk att plintar kommer behöva gjutas? Sker detta i sådana fall med stora maskiner? Kommer marken att kunna återställas även vid gjutning?

Svar

Det finns många studier på miljöpåverkan från tillverkning av solpaneler, LC Energi ser över om man kan hitta något bra exempel på detta och tillgängliggöra det. Leverantören av panelerna för Löberöd solpark tar på sig att återvinna panelerna - alla metaller och allt som är sällsynt. Detta kommer beskrivas närmre

i den tekniska beskrivningen. Skruvar och pålar kan ofta återanvändas. Solcellspanelerna tillverkas ofta i Asien och i andra delar av Europa.

Det finns en risk att plintar behöver gjutas, men det är dyrare och svårare och innebär ett större markintrång och det är därför en metod som företaget inte föredrar. Det är bara vid väldigt sankta förhållanden som pålning med betonggjutning kan bli aktuellt. Om det trots allt blir aktuellt kommer gjutning att genomföras för hand, sannolikheten för detta är dock låg.

Kulturmiljö

Inom verksamhetsområdet förekommer inga uppmärksammade fornminnen. Verksamhetsområdet ligger dock delvis inom kulturmiljöprogrammet *Löberöd*. Centrum för kulturmiljöområdet utgörs av Löberöds gård/slott. Den samlade godsmiljön, den gårdsnära, öppna åkermarken, de stora brukningsenheterna och alléerna beskrivs utgöra värdefulla inslag enligt kulturmiljöprogrammet.

Påverkan på landskapsbilden kommer begränsas då verksamhetsområdet delvis avgränsas från öppna siktlinjer genom omgivande skog. Ridåer av träd/annan vegetation kan anläggas vid behov. En arkeologisk utredning är beställd.

Frågor och synpunkter som framkom gällande kulturmiljö

Inom området har stenåldersredskap hittats både från äldre och yngre stenåldern. Denna information finns nedtecknat.

Landskap

Verksamhetsområdet ligger i ett landskap dominerat av jordbruk. Landskapet beskrivs vara präglad av storgodsdrift, och innehålla värdefulla inslag i form av bl.a. den gårdsnära (Löberöds gård/slott), öppna åkermarker och alléer. Majoriteten av solparken omgärdas av avskärmande skogspartier, detta med undantag av ostlig riktning mot Löberöd tätort. Vid behov kommer avskärmande träd- eller häckridåer att planteras.

En skyddszon på 25 meter mellan bostäder och solpark kommer att upprättas. Solparken kommer sammantaget att ha en begränsad synlighet från det omgivande landskapet. Fotomontage kommer att tas fram för att tydliggöra påverkan på landskapsbild.

Frågor och synpunkter som framkom gällande landskap

Hur långt blir det från tomtgräns till anläggningen?

Hur anser ni att man inte blir påverkad av detta nått nämnvärt om det enbart är 25 meter ifrån? Ni visar ingen ödmjukhet mot fastighetsägarna.

Varför tar man inte bara halva mossen och mer av jordbruksmark på andra sidan?

Svar

Från tomtgräns till anläggningen kommer ett skyddsavstånd på 25 meter att användas.

Verksamhetsområdet går i direkt anslutning till fastighetsgränserna, men layouten på solparken kommer

att anpassas så att detta skyddsavstånd upprätthålls. Fotomontage kommer göras och kan göras utifrån platser där det anses behövas.

Tillståndsprocessen jämkar samman alla olika sorters intressen som finns. Vårt syfte är att begränsa påverkan. Fotomontage kommer läggas upp på hemsidan. LC Energi vill undvika att ta i anspråk högre klassad åkermark, vilket är en av anledningarna till att just denna mossmark valts ut. Den lila fastigheten ingår inte i parkens layout – se presentation. Parken är inte detaljprojekterad. Den kan komma att krympas beroende på vad utredningarna visar.

Rekreation och friluftsliv

Ca 350 m öster om verksamhetsområdet går Skåneleden.

Inom området pekas ett stråk ut i kommunens översiktsplan som beskrivs vara en viktig koppling för utveckling av rekreations- och utvecklingsvärden. Vad för slags koppling detta rör sig om, och hur planen för framtida utveckling av området ser ut, beskrivs inte närmare.

Verksamhetsområdet är redan idag inte helt tillgängligt för allmänheten (instängslad betesmark).

Frågor och synpunkter som framkom gällande rekreation och friluftsliv

Det är enkelt att ta sig igenom området trots att det är stängslat.

Samråd- och tillståndsprocessen, tidplan

Nu pågår samråd, då berörda parter ges möjlighet till yttrande. När MKB och ansökan sedan upprättats och lämnats in till miljöprövningsdelegationen (MPD) genomförs en remissrunda till länsstyrelse, kommun och övriga berörda myndigheter. Sökande ges därefter möjlighet till komplettering innan ansökan kungörs. När ansökan kungörs kan berörda myndigheter och övriga (såsom närboende) yttra sig över ansökan. Sökande ges därefter möjligheten att bemöta eventuella synpunkter innan beslut fattas av MPD och kungörs. Om beslutet överklagas prövas detta av Mark- och miljödomstolen, i detta fall Mark- och miljödomstolen i Växjö. I annat fall vinner MPD:s beslut laga kraft.

Ett samrådsmöte (myndighetssamråd) har hållits med Länsstyrelsen Skåne, där även Eslövs kommun getts möjlighet att lämna yttrande. Samrådsgruppen stämde av med länsstyrelsen, och samrådsunderlaget uppdaterades.

Ett mejlutskick med inbjudan till samråd har genomförts till berörda myndigheter och organisationer (v. 36), liksom ett utskick brevledes till fastighetsägare 300 m från parken (v. 36). Då det framkommit att vissa fastighetsägare inte fått en inbjudan till samråd trots att de ingår i samrådsgruppen, kommer ett kompletterande utskick att göras (*genomfördes v. 38*). Yttrandeperioden avslutas 20 oktober 2023.

Framöver kommer en sammanställning av samrådet och inkomna yttranden göras i en *samrådsredogörelse*, vilken skickas till LST Skåne.

Fler utredningar (naturvärdesinventering i fält, hydrologisk utredning, viltutredning, fotomontage) kommer att genomföras, och en MKB sedan tas fram. Synpunkter och information som framkommer under samrådet samt kommande utredningar utgör underlag för MKB:n och ansökan. Fler utredningar kan tillkomma.

Ansökan om frivilligt tillstånd lämnas in till MPD LST Skåne senast Q2 2024.

Frågor och synpunkter som framkom gällande samråds- och tillståndsprocessen för parken, tidplan

Var är länsstyrelsen idag?

Ungefärlig tid till "laga kraft"?

När kommer ansökan att finnas tillgänglig för övriga att ta del av?

Svar

Länsstyrelsen deltar inte på detta samråd. Ett samråd har redan genomförts med länsstyrelsen, och länsstyrelsen kommer få ta del av alla synpunkter och svar som ges under detta möte genom en samrådsredogörelse.

Det är svårt att säga hur lång tid det kommer ta tills att beslutet vinner laga kraft. Ansökan lämnas in Q2 2023, och kommer vara på remissrunda hos myndigheter under cirka ett halvår. Sedan tar det nog ett halvår till för kompletteringar. Att det finns ett beslut kring årsskiftet 2026/2027 skulle kunna vara en rimlig gissning. Överklaganden hos Mark- och miljödomstolen kan ligga där ett år, grovt uppskattat. Denna typ av solpark är enligt lagstiftarnas syn är inte tillståndspliktig. Men vi kommer frivilligt att ansöka om tillstånd.

Ansökan kommer troligtvis att finnas klar i mitten på nästa år för allmänheten att ta del av.

Övrigt

Övriga frågor och synpunkter som framkom

Under mötet framkom att många av de närvarande hade funderingar och synpunkter gällande frågan om ersättning till närboende. Många ville veta hur bolaget hanterar frågan om kompensation till närboende som påverkas av den planerade solcellsparken (främst genom påverkad landskapsbild, påverkan på utsikt från de närboendes bostadshus, tomter och närområde). Under mötet framkom att flera av deltagarna köpt sina fastigheter på grund av den vackra omgivningen, och många är oroliga för den negativa påverkan som parken innebär på denna, samt på fastighetens ekonomiska värde. Att värdeminskningen ska kompenseras lyfte många deltagare fram som ett krav. Att sätta upp staket och häckar ersätter inte den utsikt som många närboende uppskattar idag, menade många deltagare. En mötesdeltagare menar också att det i detta skede är svårt att lämna in ett anspråk på fastigheten om man inte vet vad solparken innebär förrän det finns mer info om anläggningen. Att MKB:n borde ta upp frågan om ekonomisk ersättning lyftes fram.

Vad tjänar byn på parken? Vilka positiva effekter får Löberöd som samhälle dra nytta av? Vad är vinsten för företaget årsvis om parken byggs?

Vad händer om företaget går i konkurs?

Angående den geotekniska utredningen - vet man vad som finns i marken?

Brandrisken – hanterar ni det? Vad händer om det börjar brinna? Är röken skadlig? Vad gör man för att skydda allmänheten? Blixtnedslag?

Görs utredningar i samarbete med Naturvårdsverket eller av andra konsulter?

Gustaf Ramel presenterar sig. Vi måste se till att under inga omständigheter finansiera fossil energi. Berättar om sina egna solceller. Vi måste hitta ett sätt att inte använda rysk olja. Närboende är välkomna att kontakta honom.

Svar

Påverkan på landskapsbilden och naturmiljön kommer att undersökas och beskrivas närmre i kommande MKB, liksom eventuella skyddsåtgärder för att minska påverkan på dessa aspekter. Fotomontage kommer att tas fram. Påverkan kommer att jämföras med ett så kallat nollalternativ (det vill säga vad som händer om parken inte byggs). Ersättningsfrågan är skilt från frågan om miljö tillstånd, och är en fråga som måste tas direkt med bolaget. Boende är välkomna att skicka in bilder på hur deras utsikt ser ut i dagsläget från aktuell fastighet. AFRY och LC Energi tar väldigt gärna emot synpunkter och dessa bilder, vilka kan vara till hjälp i arbetet med MKB:n. Alla yttranden, foton och vad man än vill skicka in blir allmän handling. Kommunens yttrande kan antagligen begäras ut av kommunen, och kommer vara en del av samrådsredogörelsen.

Boende kommer inte kunna köpa el direkt från anläggningen, utan kommer även fortsättningsvis behöva gå genom sin elhandlare. Löberöd solpark utgör genom sitt bidrag till den förnybara elförsörjningen ett bidrag till sjunkande elpriser i samhället i stort framöver.

En positiv effekt för samhället till följd av etablering av solparken utgörs av arbetstillfällen. Under själva anläggningsprocessen skapas ett hundratal arbetstillfällen, genom alltifrån catering och husrum, till arbetstillfällen kopplat till själva monteringen av panelerna. Under själva driftsfasen räknar LC Energi med att cirka två till tre heltidsanställda behövs för underhåll/service/övrigt arbete med parken.

Hur mycket LC Energi kommer att tjäna på solparken är svårt att säga, eftersom det beror på elpriserna framöver. Man kommer att teckna långa avtal eftersom detta krävs av banken inför en så stor investering, men vill inte uttala sig om företagets ekonomiska kalkyler för projektet. Själva ansökningsprocessen kostar ca 1,5 miljoner.

Hur markförhållandena ser ut är viktigt att veta för att veta vilken metod som kan användas för anläggandet av solparken, och kommer undersökas närmre.

Vid sådana här processer görs ofta riskanalyser för att undersöka hur man kan undvika dessa situationer (brand, blixtnedslag etc.). Det kommer att genomföras för solparken.

Utredningarna som genomförs inom ramen för tillståndsansökan görs av konsulter med expertkompetens, men det är myndigheterna som gör bedömningen och som tittar på hur utredningarna gjorts. Länsstyrelsen kan kräva att utredningarna görs om, om de inte har gjorts på rätt sätt.